

Abstrakt

Ticho je negatívny termín označujúci absenciu zvuku. Naša bežná reč však naznačuje, že ticho je vnímateľná skutočnosť, ‘niečo’ vnímané. Je však adekvátne povedať, že počujeme ticho, absenciu zvuku? Aké implikácie o vnímaní naša reč má? Cieľom predkladanej práce je analyzovať túto otázku a to v troch myšlienkovy prepojených kontextoch.

Prvá časť práce rekonštruje problém vnímania ticha v ‘tichej skladbe’ Johna Cagea *4’33”* v kontexte jej konceptuálneho vzniku, Cageovej estetiky a reflexie jeho tvorby v textoch. Sleduje tak zrod problému o vnímateľnom tichu v súčasnom myslení. Zameriava sa na tézu, že absolútne ticho nepočujeme ani vo zvukotesnej komore a zvažuje otázku, či je adekvátne povedať, že počujeme ticho ak očakávame hudbu, ktorá nezaznieva, ktorú vznikla premiéra *4’33”*.

Druhá časť sa prostredníctvom argumentov Roya Sorensena a Iana Phillipsa vyrovnáva s pozíciou, že môžeme priamo počuť či počúvať ticho, absenciu zvuku. Dôraz je kladený na Sorensenovu koncepciu, nakoľko je priamo kontrastná ku Cageovej pozícii (hoci s ním zdieľa empirické a fyzikalistické chápanie vnímania), ale najmä preto, že sa zakladá na kauzálnej teórii vnímania, ktorá je jednou z hlavných teórií vnímania v súčasnej anglo-americkej filozofii. Analyzuje metodologické základy argumentov daných autorov a kladie všeobecné otázky týkajúce sa definícií vnímania a vzťahu vnímania a mysle. Ukazuje, že nie je adekvátne povedať, že počujeme ticho, absenciu zvuku a dáva argumenty, prečo to tak je.

Tretia časť práce skúma vnímanie ticha, medzery medzi zvukmi. O probléme sa uvažuje v dvoch líniiach, na základe Leibnizových analýz vedomého vnímania a Husserlových analýz vnímania času, kladením nasledovných otázok: (i) Ako dochádza k tomu, že si niečo všimneme (uvedomíme si)? (ii) Môžeme vnímať zvuky ako ohraničené celky na základe času? Záverečná analýza sa týka odlišenia a vzťahu dvoch pojmov ticha: privácie zvuku (termínu označujúceho zakúšaný fenomén medzery medzi zvukmi) a absencie zvuku (negácie, formy myšlienky, ktorá nemôže byť doslovne zmyslovo zakúšaná). Pojmová reflexia vedie k úvahe o metaforickom základe bežnej reči o tichu, v ktorej slovo ticho označuje vnímané ‘niečo’.